

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 6 sierpnia 2026 r.

PNIK-I.4131.568.2026

Rada Gminy Moszczenica

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVII/245/26 Rady Gminy Moszczenica z dnia 8 lipca 2026 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Moszczenica.

Uzasadnienie

Rada Gminy Moszczenica na sesji w dniu 8 lipca 2026 r. podjęła uchwałę Nr XXVII/245/26 w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Moszczenica. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 lipca 2026 r.

W toku kontroli legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, że narusza ona obowiązujące przepisy prawa i przedstawił swoje zastrzeżenia w uzasadnieniu do zawiadomienia z 17 lipca 2026 r. znak: PNIK-I.4131.568.2026.

Pismem z 24 lipca 2026 r., znak: ORG.0711.6.2026 Przewodnicząca Rady Gminy Moszczenica poinformowała organ nadzoru, że uchwała zostanie zmieniona.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go termin trzydziestodniowy do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowania z obrotu prawnego niezgodnych z prawem postanowień uchwały.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę podjęcia uchwały Nr XXVII/245/26 Rady Gminy Moszczenica stanowił art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą. Zgodnie z treścią art. 19 ust. 5 ustawy regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowowodociągowo-wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach;
- 4) warunki przyłączania do sieci;
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowokanalizacyjnych;
- 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza;
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

Użyty przez ustawodawcę zwrot „określa” oznacza, że wskazane tym przepisem elementy stanowią obligatoryjne i niezbędne minimum, które musi zostać zawarte w regulaminie. Niewypełnienie delegacji ustawowej uznane jest, tak w orzecznictwie sądowoadministracyjnym jak i w literaturze przedmiotu, za istotne naruszenie prawa. Uchybienie wymogom zawarcia pełnej regulacji, przez brak zawarcia w treści uchwały chociażby jednego z elementów obligatoryjnych, skutkuje bezwzględną nieważnością całej uchwały, co ma miejsce w niniejszej sprawie (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt II SA/GI 1777/13; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn., akt IV SA/Wr 567/12; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 9 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Gd 120/12).

Jednocześnie, dokonując analizy przepisu art. 19 ust. 5 ustawy, nie można mieć wątpliwości, że regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy nie powinien wykraczać poza materię przewidzianą w tymże artykule. Przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą być przedmiotem unormowania uchwały rady gminy. Nie daje on natomiast radzie gminy prawa do podejmowania regulacji w inny, niż wskazany przez ustawodawcę sposób.

LÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu nadzoru regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków stanowiący załącznik do uchwały Nr XXVII/245/26 Rady Gminy Moszczenica z dnia 8 lipca 2026 r. (zwany dalej Regulaminem), narusza prawo w sposób istotny.

W § 24 ust. 1 Regulaminu rada gminy postanowiła, że „Dostęp do usług Przedsiębiorstwa wyznaczają techniczne możliwości istniejących urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych: ich stan techniczny, przepustowość, zdolność produkcyjna i lokalizacja nieruchomości.” Organ nadzoru wskazuje, że jeżeli ustawodawca wprost wskazał, iż należy określić warunki techniczne, to przyjęcie należy, że celem tego upoważnienia było zobligowanie organu gminy do wskazania przesłanek (czynników wyznaczających lub warunkujących, elementów, cech koniecznych), po spełnieniu których zaistnieje możliwość skorzystania z usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Organ stanowiący gminy powinien określić w regulaminie w sposób precyzyjny i konkretny warunki techniczne określające możliwość dostępu do ww. usług. Tymczasem w regulaminie (w rozdziale 6, § 24 ust. 1) brak jest wskazania warunków technicznych. Z treści regulaminu nie sposób wywieść, jakie są warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

W ocenie organu nadzoru regulamin, jako akt prawa miejscowego, powinien zawierać normy generalne i abstrakcyjne. Wypowiedzi oparte na wyznaczeniu dostępu do usług przedsiębiorstwa w oparciu jedynie o „możliwości istniejących urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych”, obecne w § 24 ust. 1 regulaminu, nie mają takiego charakteru. Treścią regulaminu nie może być określanie reguł dostępu do sieci na podstawie niesprecyzowanych i bliżej nieoznaczonych warunków, zwłaszcza poprzez odesłanie do „możliwości istniejących urządzeń”. Poza tym takie odesłania nie mieszczą się w pojęciu „technicznych warunków określających możliwość dostępu do usług wodociągowo - kanalizacyjnych” (zob. wyroki: WSA w Opolu z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt I SA/Op 337/19 oraz w Łodzi z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt II SA/Łd 841/19). Zatem regulacje § 24 ust. 1 Regulaminu nie wypełniają delegacji wynikającej z art. 19 ust. 5 pkt 5 ustawy. Z przytoczonych powyżej warunków nie sposób bowiem wywnioskować, jakie konkretnie warunki techniczne mają zostać spełnione. Wobec tego zagadnienia te powinny być skonkretyzowane, a przyjęta regulacja sformułowana w taki sposób, aby osoby zarówno ubiegające się o przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowej, jak również przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, nie miały wątpliwości w tym zakresie. Brak uregulowania powyższych kwestii w treści Regulaminu oznacza, że uchwała w sprawie Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Moszczenica pozbawiona jest elementów obligatoryjnych. Jak wskazano wyżej, niewypełnienie delegacji ustawowej wynikającej z art. 19 ust. 5 pkt 5 ustawy uznawane jest za istotne naruszenie prawa, skutkujące stwierdzeniem nieważności całej uchwały.

W Rozdziale 8 Regulaminu rada nie określiła wymaganego przepisem art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy elementu obligatoryjnego, dotyczącego sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Regulamin zawiera wprawdzie rozdział zatytułowany „Sposób postępowania w przypadku

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków”, jednakże trudno uznać, że zawarte tam regulacje stanowią wspomniany „sposób postępowania”. W ocenie nadzoru, uregulowania zawarte w kwestionowanym Rozdziale 8 dotyczą wyłącznie sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług, natomiast - jak już podkreślono - nie określają w żaden sposób postępowania w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody i odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, co prowadzi do wniosku, że rada nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy. Powyższe pominięcie legislacyjne stanowi również istotne naruszenie prawa (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt II SA/Go 157/19).

Dodatkowo, Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXVII/245/26 Rady Gminy Moszczenica z dnia 8 lipca 2026 r., zawiera istotne naruszenia prawa innego rodzaju.

W § 5 ust. 1 i 2 Regulaminu rada postanowiła, że przedsiębiorstwo zapewnia prawidłową eksploatację urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, w tym dokonuje na własny koszt niezbędnych napraw (ust. 1) oraz przedsiębiorstwo zapewnia niezawodne działanie przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, o ile znajdują się w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego (własność, umowa dzierżawy, umowa użyczenia, inna umowa cywilnoprawna) (ust. 2). Tymczasem obowiązek przedsiębiorstwa do zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody i odprowadzania ścieków wynika z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy. W ocenie organu nadzoru, powyższą regulację należy uznać za niedozwoloną modyfikację przepisów ustawowych. Zgodnie natomiast z art. 5 ust. 2 ustawy, to odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy, o ile umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków nie stanowi inaczej. Z powyższego wynika, że ustalenie zakresu odpowiedzialności między przedsiębiorstwem a odbiorcą usług za przyłącza może nastąpić w zawieranej między stronami umowie, co wyklucza jednostronne rozstrzyganie tej kwestii w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Ponadto § 5 ust. 1 i 2 Regulaminu narusza przepis art. 6 ust. 3 ustawy, ponieważ określenie przez radę gminy w regulaminie szczegółowych elementów umowy na dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków stanowi ingerencję w jej treść, do czego organ stanowiący nie jest upoważniony (zob. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 15 marca 2007 r., sygn. akt II SA/Wr 745/06). Takie działanie nie tylko narusza zakres kompetencji organów gminy, ale również narzuca stronom czynności cywilnoprawnej treść istotnych postanowień umowy, co jest niezgodne z zasadą swobody umów uregulowaną w art. 353¹ Kodeksu cywilnego.

W § 5 ust. 3, 4, 6 i 7 Regulaminu, Rada Gminy Moszczenica postanowiła o prawach i obowiązkach odbiorcy. Ponadto, regulacje te zostały zamieszczone w Rozdziale 2 „Minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków”. W ocenie organu nadzoru przepisy § 5 ust. 3, 4, 6 i 7 Regulaminu nie mieszczą się jednak w normie kompetencyjnej o jakiej mowa w art 19 ust. 5 pkt 1

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

ustawy, ponieważ nie stanowią o minimalnym poziomie usług świadczonych przez przedsiębiorstwo w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy to umowa powinna zawierać warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że przepis § 5 ust. 3 Regulaminu nakłada na odbiorcę obowiązek usunięcia awarii, „której skutkiem może być istotne obniżenie poziomu usług świadczonych przez Przedsiębiorstwo”, przy czym jedyną przesłanką powstania tego obowiązku jest eksploatacja przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego, będącego w posiadaniu odbiorcy. Z uwagi na tak ogólną przesłankę powstania powyższego obowiązku po stronie odbiorcy oraz niejasne pojęcie istotnego obniżenia poziomu usług, zgodnie z treścią regulaminu, taki obowiązek może istnieć w odniesieniu do prawie każdej awarii sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, niezależnie od jej miejsca i przyczyny.

Postanowienia § 7 i § 8 Regulaminu wykraczają poza zakres delegacji ustawowej określonej w art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy. Dotyczą bowiem kwestii ustawowo przekazanych do regulacji umownej. Postanowienia regulujące obowiązki stron czy czas trwania umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzenie ścieków, stanowią element umowy cywilnoprawnej zawieranej pomiędzy określonymi podmiotami. W tym miejscu należy zauważyć, że w art. 6 ust. 1 ustawy unormowano zasadę udzielania usług w zakresie dostarczania wody lub odprowadzania ścieków na podstawie pisemnej umowy zawieranej pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Umowa ta musi określać w szczególności prawa i obowiązki jej stron (art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy). Z przepisu tego wynika zatem, że ustawodawca zdecydował, że to wola stron umowy ma decydujące znaczenie dla wyznaczenia zakresu „praw i obowiązków” zarówno przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, jak i odbiorców jego usług. Intencją ustawodawcy było pozostawienie stronom umowy o przyłączenie do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej swobody w ustalaniu treści tej umowy, z uwzględnieniem pozostałych zasad ustawy. Oznacza to więc, że kwestie dotyczące m.in. określenia szczegółowych praw i obowiązków stron umowy oraz treści samej umowy o świadczenie usług winny być uregulowane w tej umowie, a nie w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, będącym aktem prawa miejscowego (por. wyroki NSA: z 10 maja 2023 r., sygn. akt III OSK 2179/21, z 20 kwietnia 2021 r., sygn. akt III OSK 374/21 oraz z 4 listopada 2021 r., sygn. akt III OSK 546/21). Powyższe dotyczy także regulacji § 12 ust. 7, § 13 ust. 2, § 14 ust. 2 i 3, § 17 ust. 2, § 19 Regulaminu.

W § 9 Regulaminu rada postanowiła, że „Zmiana warunków umowy następuje w drodze aneksu do umowy sporządzonego w formie pisemnej. (ust. 1) oraz „Nie wymaga zachowania formy pisemnej, zmiana taryfy w czasie obowiązywania umowy oraz zmiana adresu do korespondencji.” (ust. 2). Natomiast w § 10 wskazano, że „W przypadku zmiany stanu prawnego nieruchomości przyłączonej do sieci Przedsiębiorstwa, skutkującej zmianą Odbiorcy, Przedsiębiorstwo zawiera umowę z nowym Odbiorcą, z zachowaniem dotychczasowych warunków technicznych świadczenia usług.”. W ocenie organu nadzoru rada gminy podejmując uchwałę na podstawie art. 19 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę nie jest władna do decydowania o tym jakie czynności

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

podejmowane przez poszczególne strony umowy będą wywoływały skutek prawny w postaci rozwiązania umowy, zmiany umowy lub też czy takiego skutku nie wywołają. Jak już wskazano powyżej, powyższe kwestie stanowią domenę prawa cywilnego i wynikają albo z ustawy albo z woli stron.

W dalszej kolejności organ nadzoru wskazuje na nieprawidłowość § 11 ust. 2, 3 i 4 Regulaminu, w którym rada postanowiła o obowiązkach osób ubiegających się o przyłączenie do sieci, polegających na legitymowaniu się aktualnym stanem prawnym przyłączanej nieruchomości, tytułem prawnym do nieruchomości czy też wymogu uprawdopodobnienia przez nich faktu korzystania z przyłączonej nieruchomości. W ocenie organu nadzoru regulacje powyższe zostały uchwalone z przekroczeniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy. Organ nadzoru stoi na stanowisku, że powyższe zapisy mogą być zamieszczone wyłącznie w umowie zawieranej pomiędzy przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, a odbiorcą usług. Tym samym rada gminy nie posiada kompetencji do stanowienia tego rodzaju regulacji. Z treści art. 6 ust. 2 ustawy wynika, że warunkiem zawarcia umowy jest wyłącznie istnienie fizycznego przyłączenia do sieci oraz złożenie pisemnego wniosku o zawarcie umowy. Natomiast art. 6 ust. 4 ustawy wskazuje, że umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, może być zawarta z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, do której ma być dostarczana woda lub z której mają być odprowadzane ścieki, albo z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym. Z treści tego przepisu wynika zatem, że ustawodawca wyszedł z założenia, że dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków nie może być uzależnione od tego, czy odbiorca dysponuje tytułem prawnym do zajmowanej nieruchomości, a tym samym wyłącznie pisemnego powiadamiania o zmianach własnościowych nieruchomości lub zmianach użytkownika lokalu. Inaczej mówiąc analizowany przepis wprowadza zasadę niedyskryminacji w dostępie do systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Specyfika sytuacji odbiorcy może bowiem wymagać wprowadzenia pewnych szczególnych rozwiązań umownych, które nie mogą być krępowane przez sztywne ustalenia regulaminu (jak zobowiązanie do wglądu w dokument, określający aktualny stan prawny przyłączanej nieruchomości, czy zobowiązanie do przedłożenia dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do nieruchomości lub inny dokument potwierdzający fakt korzystania z nieruchomości), byleby oczywiście ustalenia takiej umowy nie naruszały samej ustawy. Zatem wprowadzenie w regulaminie dodatkowego, nieobjętego ustawą obowiązku, z jednej strony stanowi niedopuszczalną modyfikację unormowań ustawowych, w tym przypadku powołanego wyżej art. 6 ust. 4 ustawy, z drugiej zaś skutkuje nałożeniem na obywateli obowiązku wynikającego z aktu prawa miejscowego niższego rangą niż ustawa. Wskazać należy, że ustawa nie przewiduje żadnego z ww. obowiązków. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 4 ustawy, umowa może być zawarta zarówno z osobą, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, jak i z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

W § 11 ust. 5 Regulaminu rada postanowiła, że do wniosku o zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, „należy

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

załączyć: 1) zaświadczenia o nadaniu numeru NIP, REGON oraz wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo zaświadczenie o wpisie do Ewidencji Działalności Gospodarczej – w razie zawierania umowy na cele związane z prowadzoną działalnością (do wglądu); 2) odpis aktualny (lub jego kopię) z Krajowego Rejestru Sądowego w przypadku podmiotów podlegających wpisowi do tego rejestru (do wglądu)". Domaganie się dodatkowych danych osobowych jak numer REGON czy NIP nie jest warunkiem koniecznym do zawierania umów na dostawę wody lub odprowadzanie ścieków (por. wyrok NSA z 15 stycznia 2019 r., sygn. akt II OSK 391/17). W ocenie organu nadzoru, rada w tym zakresie przekroczyła delegację ustawową. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 2 ustawy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. W świetle tego przepisu jedynym wymogiem dotyczącym wniosku o zawarcie umowy jest obowiązek zachowania formy pisemnej takiego wniosku. Nie jest zatem dopuszczalne, aby rada wprowadzała w akcie prawa miejscowego dodatkowe elementy, od istnienia których uzależniałaby przyjęcie takiego wniosku do realizacji.

W § 12 ust. 1 Regulaminu rada gminy postanowiła, że umowa może być zawarta z osobami korzystającymi z lokali znajdujących się w budynku wielolokalowym na pisemny wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych. W ocenie organu nadzoru regulacja ta w sposób istotny narusza art. 6 ust. 6 ustawy. Z powołanego przepisu nie wynika, aby podjęcie działań w tym zakresie pozostawało do uznania przedsiębiorstwa. Ustawa nie mówi o „możliwości”, ale o obowiązku ponieważ ustawodawca wskazuje, że „przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zawiera umowę”.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że regulacje które wykraczają poza zakres ustawowego umocowania organu gminy, do stanowienia prawa miejscowego, dotyczą także regulacji § 12 ust. 2 Regulaminu, w ramach którego to nałożono na właściciela lub zarządcę budynku wielolokalowego lub wielolokalowych obowiązek dołączenia do wniosku o zawarcie umowy z osobami korzystającymi z lokali: określenia osób korzystających z lokali, w tym określenia rodzaju tytułu prawnego do zajmowanego lokalu wraz ze zgodą takiej osoby na zawarcie umowy, potwierdzoną własnoręcznym podpisem (pkt 1), oświadczenia wnioskodawcy o poinformowaniu osób korzystających z lokali o zasadach rozliczania różnic oraz o obowiązku ponoszenia na rzecz przedsiębiorstwa dodatkowych opłat (pkt 2) oraz schematu wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku wielolokalowym za wodomierzem głównym, wraz z określeniem lokalizacji wszystkich punktów czerpalnych (pkt 3). Powyższa regulacja w ocenie organu nadzoru nie znajduje oparcia w delegacji ustawowej. W przepisach ustawy nie przewidziano konieczności dołączania do wniosku oświadczenia właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego o poinformowaniu osób korzystających z lokali o zasadach rozliczania czy też schematu wewnętrznej instalacji wodociągowej znajdującej się w budynku. Należy wskazać, że w art. 6 ust. 6 ustawy ustawodawca sprecyzował warunki, które muszą zostać spełnione, ażeby na wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zawarło umowę, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, także z osobą korzystającą z

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

lokalu wskazaną we wniosku. Niedopuszczalna jest tym samym modyfikacja przepisów rangi ustawowej oraz nakładanie na adresatów aktu prawa miejscowego dodatkowych obowiązków, nieprzewidzianych w ustawie. Dodatkowo należy wskazać, że w § 12 ust. 3 Regulaminu zawarto także nieuprawnioną w świetle przepisów ustawowych kompetencję dla przedsiębiorstwa do określenia wzoru wniosku, właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych o zawarcie umowy na dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków z osobami korzystającymi z lokali znajdujących się w budynku wielolokalowym. Rada gminy nie może wprowadzać w ramach regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków zapisów przewidujących powinność ustalenia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wzorów dokumentacji, w tym dotyczącej wniosków o przyłączenie do sieci wodociągowej. Powyższe regulacje pozostają poza kompetencją rady gminy w zakresie kształtowania zakresu przedmiotowego ww. regulaminu.

W § 12 ust. 4 Regulaminu rada postanowiła, że „W terminie 14 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, Przedsiębiorstwo jest zobowiązane wydać informację techniczną określającą wymagania techniczne.”. W powołanym przepisie regulaminu nie zamieszczono żadnych skonkretyzowanych warunków niezbędnych do zawarcia umowy. Zawarto w nim postanowienie o obowiązku wydania przez przedsiębiorstwo w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku informacji technicznej określającej wymagania techniczne. Należy wskazać, że przepis art. 19 ust. 5 ustawy stanowi delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą być przedmiotem unormowania uchwały rady gminy. Nie daje on prawa radzie gminy ani do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przywołanym przepisie, ani podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę. Pod pojęciem „warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług” użytym w art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy należy rozumieć określenie warunków niezbędnych do zawarcia umowy, a więc takich, które muszą zostać spełnione, aby strony mogły skutecznie zawrzeć umowę. (zob. wyrok NSA z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt II OSK 391/17, wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2020 r., sygn. akt II SA/Bd 606/20, wyrok WSA w Krakowie z dnia 30 marca 2021 r., sygn. akt II SA/Kr 1272/20). Zawarty w § 12 ust. 4 Regulaminu zapis należy uznać za wykraczający poza kompetencję przyznaną radzie w wyżej powołanym przepisem art. 19 ust. 5 ustawy. Zgodnie z art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków powinny zostać określone warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług. Wprowadzanie przez radę gminy dodatkowych - całkowicie niesprecyzowanych, a przez to niezrozumiałych - wymagań technicznych, czy informacji technicznej jest nieuprawnione i pozbawione podstaw prawnych. Nie można bowiem w regulaminie warunkować zawarcia umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków od spełniania niejasnych wymagań technicznych.

W § 13 ust. 1 Regulaminu rada postanowiła, że „Rozliczenia za usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków są prowadzone przez Przedsiębiorstwo z Odbiorcą w oparciu o ceny i stawki opłat określone w taryfie, podawanej do wiadomości publicznej.”. Powyższa regulacja stanowi zmodyfikowane powtórzenie art. 26 ust. 1 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem art. 26 ust. 1

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

ustawy rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków są prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne z odbiorcami usług na podstawie określonych w taryfach cen i stawek opłat oraz ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków. Z kolei przepis § 13 ust. 3 regulaminu zgodnie, z którym ceny usług wodociągowych lub kanalizacyjnych, które nie są zawarte w taryfie, przedsiębiorstwo określa w cenniku usług dostępnym w jego siedzibie i na stronie internetowej, w sposób nieuprawniony daje przedsiębiorstwu tytuł do jednostronnego narzucania opłat za bliżej nieokreślone usługi przedsiębiorstwa. Tym samym pozostaje w sprzeczności z upoważnieniem ustawowym, które nie uprawnia przedsiębiorstwa do ustalania cen za usługi. Niezależnie unormowanie to nie precyzuje kryteriów ustalenia ceny, co stwarza możliwość do podejmowania decyzji arbitralnych (zob. wyrok WSA w Łodzi z dnia 9 czerwca 2021 r. sygn. akt II SA/Łd 230/21, wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt II SA/Rz 1234/20).

W dalszej kolejności organ nadzoru wskazuje na nieprawidłowość przepisu § 14 ust. 1 Regulaminu, w którym rada postanowiła, że: „Ilość pobranej wody Przedsiębiorstwo ustala na podstawie: 1) wskazań wodomierza głównego; 2) wskazania wodomierzy w lokalach lub przy punktach czerpalnych w budynkach wielolokalowych; 3) przeciętnych norm zużycia wody.”. Jak również w § 16 ust. 1 regulaminu w zakresie sposobu ustalania ilości odprowadzanych ścieków, gdzie rada postanowiła, że „Ilość odprowadzanych ścieków Przedsiębiorstwo ustala na podstawie: 1) wskazań urządzenia pomiarowego; 2) wskazań wszystkich wodomierzy zainstalowanych na wszystkich źródłach zaopatrzenia w wodę; 3) przeciętnych norm zużycia wody.” W ocenie organu nadzoru, powyższe regulacje prowadzą do wniosku, że wymienione sposoby rozliczenia ilości pobranej wody mogą być stosowane alternatywnie, zamiennie oraz sposoby rozliczania ilości wprowadzonych ścieków również mogą być w ten sposób oceniane. Takie regulacje stanowią niedozwoloną modyfikację przepisów ustawowych. Zgodnie bowiem z treścią art. 27 ust. 1 ustawy ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego, a w przypadku jego braku – w oparciu o przeciętne normy zużycia wody. Zatem dopiero w sytuacji, gdy nie ma wodomierza głównego można skorzystać z innego sposobu rozliczenia, tj. w oparciu o przeciętne normy zużycia. Przy czym, przepis ten odnosi się wyłącznie do pobranej wody, bowiem ilość odprowadzanych ścieków, ustala się na podstawie wskazań urządzeń pomiarowych (art. 27 ust. 4 ustawy). Zgodnie z art. 27 ust. 5 i 6 ustawy, w razie braku urządzeń pomiarowych ilość odprowadzonych ścieków ustala się na podstawie umowy, jako równą ilości wody pobranej lub określonej w umowie (ust. 5). W rozliczeniach ilości odprowadzonych ścieków ilość bezpowrotnie zużytej wody uwzględnia się wyłącznie w przypadkach, gdy wielkość jej zużycia na ten cel ustalona jest na podstawie dodatkowego wodomierza zainstalowanego na koszt odbiorcy usług (ust. 6). Zatem ustawodawca, odrębnie uregulował kwestię norm zużycia wody i odprowadzania ścieków, świadczy o tym treść przytoczonych przepisów. W świetle powołanego przepisu art. 27 ust. 1 ustawy rada gminy nie może bez istotnego naruszenia tego przepisu stosować alternatywnie, zamiennie podstaw w oparciu, o które ustala się ilość pobranej wody. Podobnie należy oceniać kwestię ilości

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

odprowadzanych ścieków. Przedstawiona w ww. przepisach art. 27 ust. 1 ustawy - kolejność sposobu rozliczenia ilości wody oraz w art. 27 ust. 4, 5 i 6 - kolejność sposobu rozliczenia ilości odprowadzanych ścieków, powinna zostać zachowana, bez ich modyfikacji ze strony organu stanowiącego.

W § 16 ust. 3 Regulaminu rada postanowiła, że "W przypadku, o którym mowa w ust. 2, Odbiorca jest zobowiązany do zakupu wodomierza własnego, jego utrzymania i legalizacji.". Z upoważnienia zawartego w art. 19 ust. 5 ustawy nie wynika uprawnienie do normowania w regulaminie obciążenia odbiorców usług kosztami, o których mowa ww. § 16 ust. 3 Regulaminu. Przedmiotowe kwestie wprost wynikają z art. 15 ust. 3 ustawy, który przewiduje, że koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a urządzenia pomiarowego - odbiorca usług. Zatem, nie zachodzi potrzeba ich powtórzenia w regulaminie. Ponadto, w ocenie organu nadzoru przepis § 16 ust. 3 Regulaminu pomija treść art. 5 ust. 2 ustawy. Powołany przepis stanowi, że jeżeli umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków nie stanowi inaczej, odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włącznie. Z przepisu art. 5 ust. 2 ustawy wynika, że strony umowy o zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków mogą zgodnie postanowić o przeniesieniu obowiązku utrzymywania zarówno instalacji, jak i przyłączy kanalizacyjnych - z urządzeniem pomiarowym włącznie - na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Zatem określenie w sposób wiążący, w trybie administracyjnoprawnym, treści umowy cywilnoprawnej poprzez wskazanie, że odbiorca jest zobowiązany do utrzymania urządzeń pomiarowych jest sprzeczne zarówno z art. 353¹ kodeksu cywilnego, jak i art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy.

W § 17 ust. 1 Regulaminu rada postanowiła, że „W przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem nieprawidłowego działania wodomierza, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy nieprawidłowego działania wodomierza.". W ocenie organu nadzoru regulacja ta przekracza delegację ustawową z art. 19 ust. 5 pkt 3 ustawy i narusza art. 27 ust. 1 ustawy. Organ nadzoru wskazuje, że sposoby obliczania norm zużycia wody i odprowadzania ścieków zostały zawarte w art. 27 ust. 1-6 ustawy. Ponadto, w § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2022 r. poz. 1074) wskazano, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem nieprawidłowego działania wodomierza, a gdy nie jest to możliwe - na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy nieprawidłowego działania wodomierza. Tym samym regulacja dotycząca obliczania norm zużycia wody i odprowadzania ścieków, w tym także sytuacji „nietypowych" uregulowana została przez ustawodawcę, przez co wprowadzenie odrębnej

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

regulacji w ramach § 17 ust. 1 Regulaminu stanowi istotne naruszenie prawa. Kwestie te nie zostały przekazane do swobodnej regulacji organom stanowiącym gmin, skutkuje to bowiem przyjęciem, że ich uregulowanie nastąpiło poza zakresem delegacji ustawowej do stanowienia aktu prawa miejscowego, jakim jest regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków (zob. wyrok NSA z dnia 29 kwietnia 2025 r., sygn. akt III OSK 2560/23).

Następnie organ nadzoru wskazuje, że regulacje zawarte w § 18 Regulaminu, które dotyczą wzajemnych rozliczeń pomiędzy odbiorcą usług a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, powinny być uregulowane w umowie o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych, a nie w akcie prawa miejscowego. Określenie tych elementów przez radę gminy stanowi ingerencję w treść umowy pomiędzy odbiorcą, a przedsiębiorstwem, do czego organ stanowiący gminy nie jest upoważniony. Powołany przepis § 18 ust. 1 – 5 Regulaminu wykracza poza zakres delegacji ustawowej bowiem reguluje kwestie, co do których winna stanowić umowa o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków (zob. wyrok WSA w Łodzi z dnia 9 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 230/21, wyrok WSA w Szczecinie z dnia 27 października 2021 r., sygn. akt II SA/Sz 653/21).

W § 20 Regulaminu rada gminy określiła jakie elementy powinien zawierać wniosek o przyłączenie do sieci. W ocenie organu nadzoru regulacja ta w zakresie zwrotu „co najmniej” nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego z art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy, ponieważ treść tego upoważnienia wskazuje na konieczność pełnego i konkretnego uregulowania tych kwestii w uchwale (zob. wyrok WSA w Łodzi z dnia 9 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 230/21).

W § 21 ust. 1 Regulaminu rada wskazała, że załącznikiem do wniosku o przyłączenie do sieci, jest mapa sytuacyjna, określająca usytuowanie nieruchomości, którą planuje się przyłączyć do sieci, względem istniejących sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu. Regulację tę uznać należy za nieuprawnioną, bowiem posłużono się w niej określeniem „mapa sytuacyjna”, podczas gdy ustawodawca w art. 19a ust. 4 pkt 6 ustawy posługuje się pojęciem „szkicu sytuacyjnego”. Ponadto, szkic ten zgodnie z ustawą, ma określać usytuowanie projektowanego przyłącza w stosunku do istniejącej sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej oraz innych obiektów i urządzeń uzbrojenia terenu a nie usytuowanie samej nieruchomości, tak jak wskazano w skarżonej uchwale. W przepisach ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie przewidziano konieczności dołączania do wniosku tego rodzaju dokumentów, zatem również w tym przypadku doszło do przekroczenia zakresu ustawowego umocowania organu gminy do stanowienia prawa miejscowego (zob. wyrok NSA z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. akt II OSK 761/20, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 lutego 2023 r., sygn. akt II SA/Wr 534/22). Mając na uwadze powyższe, w ocenie organu nadzoru ww. regulacja nie znajduje oparcia w delegacji ustawowej, zawartej w art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy.

W § 23 Regulaminu rada gminy uregulowała warunki przyłączenia do sieci. Zgodnie z § 23 ust. 1–4 Regulaminu, „Jeśli wynika to z warunków przyłączenia, podmiot przyłączany opracowuje projekt techniczny przyłącza (ust. 1). Projekt, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzgodnienia z Przedsiębiorstwem, które zajmuje pisemne stanowisko w terminie nie dłuższym niż 21 dni od daty

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

jego założenia (ust. 2). Projekt techniczny przyłącza zawiera co najmniej: 1) część tekstową - opis techniczny, w tym obliczenia dotyczące średnicy przyłącza, doboru wodomierza; 2) część rysunkową zawierającą: plan sytuacyjny na kopii mapy do celów projektowych/ kopii mapy zasadniczej, profile przyłączy, schemat węzła wodomierzowego z lokalizacją zaworu antyskażeniowego; 3) kserokopię uprawnień projektowych; 4) oświadczenie o prawie dysponowania terenem na cele budowy, w razie usytuowania przyłączy poza nieruchomością podmiotu przyłączanego (ust. 3). Pisemne uzgodnienie, o którym mowa w ust. 2, stanowi podstawę do rozpoczęcia budowy przyłącza (ust. 4). Wskazać należy, że uzależnienie przyłączenia od spełnienia określonych warunków wynika z art. 15 ust. 4 ustawy. Są nimi w świetle tej regulacji wyłącznie spełnienie warunków przyłączenia i istnienie technicznych możliwości świadczenia usług a nie konieczność opracowywania projektu technicznego przyłącza. Ponadto regulacja § 23 Regulaminu modyfikuje przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, zgodnie z którymi budowa przyłącza (wodociągowego względnie kanalizacyjnego) zwolniona została z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę i wykonania projektu (art. 29a w związku z art. 29 ust. 1 pkt 20 Prawa budowlanego), bowiem może to nastąpić na zgłoszenie, które powinno spełniać określone wymagania, tj. do zgłoszenia należy dołączyć plan sytuacyjny na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a nadto projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane (art. 30 ust. 3 Prawa budowlanego). Oznacza to, że w sytuacji, gdy przyłącze wodociągowe lub kanalizacyjne realizowane jest w oparciu o przepisy Prawa budowlanego, po dopełnieniu wymagań określonych tą właśnie ustawą, to modyfikacja obowiązków inwestora zawarta w regulaminie, w tym nałożenie obowiązku uzgodnienia projektu z przedsiębiorstwem, jako niemająca oparcia w art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy w istotny sposób narusza prawo. Z kolei regulacja § 23 ust. 4 Regulaminu wprowadza katalog negatywny przypadków, w których przedsiębiorstwo może odmówić przyłączenia do sieci. Jednak ustawa wprowadza wyłącznie przesłanki pozytywne, co już wyżej zostało wskazane, dlatego przepis ten należy uznać za przekroczenie delegacji ustawowej art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy.

W § 25 ust. 2 i 3 Regulaminu rada gminy postanowiła, że „Odbiorca zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się zestaw wodomierza głównego, przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz dostępem osób niepowołanych.” (ust. 2) oraz „Odbiorca udostępnia nieodpłatnie powierzchnię elewacji budynku lub ogrodzenia w celu umieszczenia tabliczek z oznaczeniem armatury wodociągowej.” (ust. 3). W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja przekracza delegację ustawową z art. 19 ust. 5 pkt 5 ustawy ponieważ narusza prawo własności i ogranicza swobodę umów (w tym zakres odpowiedzialności ukształtowanej umownie w każdych indywidualnych warunkach odrębnie) i wkraczają w materię ustawową. To bowiem umowa zawierana z przedsiębiorstwem powinna regulować - na zasadzie swobody woli stron - zasady zagospodarowania terenu, na którym znajduje się sieć wodociągowa i kanalizacyjna, z uwzględnieniem regulacji Prawa budowlanego i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225). Nie są to kwestie mogące być przedmiotem regulacji aktu prawa miejscowego, ponieważ umowa zawierana z przedsiębiorstwem powinna regulować – na zasadzie swobody woli stron – zasady zagospodarowania terenu, na którym znajduje się sieć wodociągowa i kanalizacyjna (zob. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 24 listopada 2020 r., sygn. akt IV SA/Po 812/20, wyrok WSA w Białymstoku z dnia 10 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Bk 377/21).

W § 26 ust. 5 Regulaminu rada postanowiła, że „Przed zasypaniem przyłącza należy wykonać operat geodezyjny w zakresie wskazanym w warunkach technicznych, w dwóch egzemplarzach, z których jeden dostarcza się do Przedsiębiorstwa a drugi do odpowiedniego Urzędu zajmującego się aktualizacją dokumentacji geodezyjnej.” W ocenie organu nadzoru regulacja ta przekracza delegację ustawową z art. 19 ust. 5 pkt 6 ustawy. Ponadto, wskazać należy, że regulacja powyższa została uregulowana w przepisach szczególnych tj. w art. 43 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawogeodezyjne i kartograficzne oraz art. 29 ust. 1 pkt 2 lit a i b ustawy Prawo budowlane. Zatem oczywistym jest, że w przypadku wykonania przyłącza wodociągowo-kanalizacyjnego musi ono spełniać wszystkie przewidziane przepisami odrębnymi warunki. Obowiązek ten wynika wprost z przepisów prawa, które szczegółowo określają te czynności, które obowiązkowo muszą zostać wykonane w trakcie robót związanych z jego wykonywaniem jak i po ich zakończeniu. Brak jest zatem podstaw do tego, aby organ gminy zamieszczał w uchwale regulacje odnoszące się do obowiązków określonych ustawowo, jak również aby obowiązki te określał nieprecyzyjnie, używając innej terminologii, aniżeli przyjęta przez ustawodawcę.

W § 28 ust. 5 Regulaminu rada postanowiła, że „Przedsiębiorstwo może odmówić przyłączenia do sieci, jeśli przyłączy zostało wykonane: bez jego wiedzy, niezgodnie z wydanymi warunkami technicznymi lub przepisami prawa, w tym niniejszym regulaminem.”. Powyższa regulacja jest sprzeczna z art. 15 ust. 4 ustawy, z którego wynika obowiązek przedsiębiorstwa przyłączenia do sieci nieruchomości, o ile zostały spełnione warunki wskazane w tym przepisie. W świetle regulacji ustawowych przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma wyłącznie uprawnienie do wydania warunków przyłączenia do sieci (art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy), technicznych warunków określających możliwość dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych (art. 19 ust. 2 pkt 5 ustawy), a następnie dokonania odbioru wykonanego przyłącza, co ma służyć sprawdzeniu zgodności stanu faktycznego z wydanymi warunkami. Są to jedyne uprawnienia przedsiębiorstwa, zaś z art. 15 ust. 4 ustawy wynika wyraźnie obowiązek przedsiębiorstwa przyłączenia do sieci nieruchomości, o ile zostały spełnione powyższe warunki. Rada gminy nie ma zatem kompetencji do określenia przesłanek negatywnych, tzn. odmowy przyłączenia nieruchomości do sieci. Powyższe stanowisko wynika również z orzeczeń sądowoadministracyjnych (zob. wyroki NSA z 27 lutego 2020 r., sygn. akt II OSK 63/19, z dnia 8 grudnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1943/18, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 września 2013 r. sygn. akt IV SA/Po 425/13, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 19 stycznia 2022 r. sygn. akt II SA/Go 961/21).

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC

W § 33 ust. 2 Regulaminu rada postanowiła, że „Reklamacja może być zgłaszana w formie pisemnej, za pośrednictwem telefonu lub elektronicznych środków przekazu.” Postanowienie to jest sprzeczne z regulacją art. 19 ust. 5 pkt 8 ustawy. W ocenie organu nadzoru odbiorca usług uprawniony jest do wniesienia reklamacji w dowolny sposób (osobiście, telefonicznie, pocztą tradycyjną, pisemną czy elektroniczną). Forma pisemna, czy elektroniczna posiada walor dowodowy, jednakże w braku precyzyjnego wskazania w treści ustawy upoważnienia do uregulowania przedmiotowej kwestii, należy zapewnić odbiorcy usług swobodę wyboru formy. Powyższe znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 28 października 2020 r., sygn. akt II SA/Łd 148/20.

W § 39 Regulaminu rada postanowiła, że „Należnościami za wodę pobraną na cele przeciwpożarowe Przedsiębiorstwo obciąża Gminę.”. W ocenie organu nadzoru regulacja ta stanowi powtórzenie i nieuprawnioną modyfikację art. 22 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym „Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obciąża gminę na podstawie cen i stawek opłat ustalonych w taryfie za wodę zużytą do zasilania publicznych fontann i na cele przeciwpożarowe”. Zatem sposób ponoszenia kosztów związanych z użyciem wody na cele przeciwpożarowe reguluje powołany wyżej przepis art. 22 pkt 2 ustawy i brak jest podstaw do tego, aby kwestia ta była ponownie unormowana w regulaminie, w sposób, który stanowi modyfikację ustawowego zapisu.

Reasumując, uchwała Nr XXVII/245/26 Rady Gminy Moszczenica z dnia 8 lipca 2026 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Moszczenica, w istotny sposób narusza prawo tj.; art. 19 ust. 5 pkt 5 i 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków - co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości, a także art. 19 ust. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały. Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Moszczenica

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7FB15259-360C-4B72-9186-377434348CFC